

6509
SRBONE
VCM
In-12

P. RAMI ET SCHECH EPISTOLÆ. 1569.

VCM 6- 6509

VERLAG
F. A. SCHÖN
KUNST- u. ANTIK-
FACH- u. VERLAGS-
GESELLSCHAFT
MÜNCHEN

1901

1901

VERLAG

.....

1900

AP

P ▶ R A M I
ET I A C O.
B I S C H E C I I

EPISTOLAE, IN QUI
bus de logicæ artis insti
tutione agitur.

BIBLIOTHEQUE
de

MR COUSIN

6509

M. D. L X I X.

P. R. A. M. I.

ET IACO.

R. I. S. C. H. E. C. I. I.

EPISTOLAE, IN CUR.

pus de logice et de infla

culione agitur.

M. G. I. X. I. X.

P ▶ RAMVS IACO=

BO SCHECIO CLARISSIMO

Tubingensis academiae
philosopho.

LIBROS tuos de demonstratione
(Scheici doctissime) cū Argentinā ve-
nisssem percurri, primumq; locis qui-
busdā te nostri nonnihil affinē, id est
vehementem, ne dicam iracundū, ani-
madverti: Tandem verō cum ad finē
pervolasssem, tua in peroratione obsecratio mihi miran-
dum in modū placuit: Deum nēpe obtestaris, ut floreat
philosophiae & praesertim dialecticae accuratior & ex-
quisitior doctrina: utq; veritas in omnibus disciplinis a-
gnoscat, indeq; aeternum numē spiritu & veritate re-
ctius colatur. Itaq; obtestatione ista sic animo affectus
sum, ut ingemiscerem ac frontē ferirem, ubi inquā, volun-
tates hominū studiaq; tantopere consentiunt, quī senten-
tias tā discrepantes tamq; contrarias esse cōvenit? Qua-
propter statui Tubingā invisere, et cū doctis hominibus
de liberalibus studiis cōmunicare, sed praecipue tecū, quē
tota Germania tāquā singulārē philosophū græcis lati-
nisq; literis variaq; & multiplici laudandarū artium eru-
ditione instructū celebrari audio. Meditare igitur quid
ad meū de cōstituendis artibus principium finēq; respon-
deas. Nosti nostra illa ex Aristotelis apodicticis expres-
sa axiomata, & à nobis ad omniū artium institutionē re-

lata de materia doctrinae *κατὰ πάντας, καὶ αὐτὸν, καὶ ὅς*
ἀνθρώπου, in definiendo, partiendo, concludendo. Item
 de forma totius artis & ordine, ut á generalibus ad spe-
 cialia procedatur: His enim legibus cū cæteras artes oēs,
 tū Dialecticā imprimis conformandam censeo. Hoc in
 doctrinis instituendis nostrum principiū & fundamen-
 tum est. finis est ipsarum doctrinarum fructus, qui faci-
 lius & uberius ex hac institutione á studiosis percipia-
 tur. Ac ne speciem ac pompam inanem jactare, operis
 ac veritatis nihil præstare videar, effigiem efformatio-
 nis hujus quinque primæ liberales disciplinæ intra pau-
 cos menses adumbratam cognoscēdi cupidis exhibebūt,
 ac reliquæ (ut bona spes est) non multo post consequen-
 tur. Te verò ex tuis apodicticis ubi contra ista compara-
 vi, vehementer admiratus sum: libertas enim tua verè
 philosophica est adversus non solum Petrum Ramū, sed
 interpretes græcos, latinos, arabes, adversus etiā Gale-
 num, cujus libros de demonstracione judicas ex authoris
 ipsius exemplis non magna posteritatis jactura periisse:
 imo verò adversus Aristotelem ipsum, quem & somni-
 asse, & plerisq; locis erravisse, & anatomia imperitum
 fuisse prædicas, deniq; agrestes & barbaros verè appel-
 las, qui authoritatem potius ullam quā veritatem in tra-
 ctandis artibus intuentur. Attamen quamvis hæc ora-
 tio tua sit, in totis analyticis explicandis nullum aliud
 verò philosophandi principium, nullam aliam judican-
 di legem videris propositam habuisse, quā Aristoteli-
 telis, quā etiam Galeni authoritatem. Hos enim autho-
 res solos & perpetuos pro omni principio, pro omni et
 problemate et theoremate appellasti. At vel Grāmatici

E P I S T O L A.

& de sua & de aliorum omnium grammatica judicant
 ē grammaticæ artis legibus: Tu in disceptandis & diju-
 dicandis Aristoteleæ apodicticæ decretis quāmnā (quæ-
 so te) apodicticam sequeris? neq; enim topicam aut elen-
 cticam Apodicticæ judicem facies. Hæc igitur est thesis
 de construendæ disciplinæ principio: à quo cum longis-
 sime meo quidem certè iudicio absis, longius tamen ab-
 es à fine. Finis enim Aristoteleæ Apodicticæ (uti in libris
 proponitur) est cōcludere propriā affectionem de sub-
 jecto per causam propriam: Nam de genere differen-
 tiaq; speciei attributis alia est Aristoteli quā syllogisti-
 cæ demonstrationis scientia. Verum cum illam propriæ
 affectionis ex causa propria demonstrationem innume-
 rabilib. exemplis tibi videaris illustrasse, nullo prorsus
 mihi videris attigisse: neq; verò magis quā talis demon-
 strationis ille ipse author Aristoteles, attingere potuisti:
 tantum abest ut in cæteris disciplinis characterem talis
 ideæ possis imprimere: neque ullam in totis mathematicis
 tam mirabilis syllogismi quālibet multis prosyllogismis
 amplificati speciem unquam reperies. Enimverò quod
 & tu variis locis indicas, & nos logicis mathematicisq;
 scholis amplius exponimus, cum Aristotelis apodictica
 præcipue ē mathematicis orta sit & ad mathemata refe-
 ratur, Euclidis sane Geometria, Aristotelis apodicticam,
 & Aristotelis apodictica Euclidis geometriam plurimis
 partibus emendabit, malaq; Aristotelis præcepta bonis
 Euclidis exemplis, ut mala Euclidis exempla bonis Ari-
 stotelis præceptis corrigentur. Quid plura? Certè libris
 tuis perlegendis adduci vix possum, ut credam scripto-
 rum nostrorum quicquam unquam tibi perlectum esse:

sed te nescio quo fastidio doctrinae anticipatis opinionibus contrariae permotum de doctore judicasse. Aristotelem eo iudicio lego quo legit Aristoteles Platonem, & quidem Aristotelem Aristotelis legibus & institutis expendo: id si putas esse philosophiam vel ignorare vel corrumpere, putato ab Aristotele philosophiam & ignoratam & corruptam esse. Sed extra epistolae modum egredior: Unum si addidero, finem faciam. Video nostras aetates in eadem laborum curricula incidisse, ut turpe mihi fuerit a rege meo annuae in Germaniam peregrinationis venia impetrata praecelaram promovendae philosophiae ex summorum philosophorum colloquiis occasionem contempsisse. Graves de religione & perniciosae controversiae totum christiani orbis statum etiam armis concutiunt: quae omnino jampridem nullae superessent, si qui dissentirent, essent inter se aequis & pacatis animis collocuti. Id in philosophia (quae tamen sedandis religionis motibus tanquam Mercurii virga esse debeat) longe facilius & expeditius fuerit iis qui suarum controversiarum iudicia sanctis & incorruptis legibus summisserint. Quamobrem pro tua libertate, vel potius pro tua pietate cogita iterum atque iterum, quod principium, ad disciplinas conformandum, quem finem tibi statuas: ut te tanquam bonum civem civitatis philosophicae moribus obsequentem jure laudare, repugnantem sine contumelia admonere liceat: sicut habes a me utrumque, quo vel impune liberes, vel merito coerceas. Aristoteles abs te locis aliis vituperatur, laudatur aliis: a nobis omnibus locis probatur, ubi legibus suis obtemperat, improbat ubi repugnat. Leges Aristotelis (quae
nostrae

EPISTOLA.

nostræ quoq; sunt leges) tibi proposui : tu tuas (si forte
differentes habes) nobis exponito . Legum tuarum fru-
ctum, finem, usum describito. Si nobis antequam Tubin-
gam veniam, responderis , equidem philosophia nostris
votis propitia contendam, ne ullo humanitatis studio of-
ficiove quamvis peregrinum & velut Athenis Anacha-
sim superasse tamen videaris. Vale, præstan-
tissime Scheci. Basileæ. Id. Oct.

Anno 1569.

a 4

P. RAMVS

P. RAMVS IACO-

BO SCHECIO CLARISSIMO

Tubingensis academix
philosopho.

ISI ad te Scheci doctissime binas literas eodem exemplo, neq; dum nobis respondiſti, fortasse quod nihil acceperis, aut quod nostrum potius adventum expectes. Itaq; cum profectio Tubingam minus mihi certa sit, remisi exemplar illud primarum literarum, & simul alias in eodem argumento exaravi, cum Apodictica tua ex eo tempore denuo relegerim: in quibus laudo equidem studium tuum quod interpretes in Apodictica Aristotelis interpretanda interpretationis facilitate vincere studeas, sed magis laudo, quod Apodicticæ usum illustrare contendis exemplis non solum mathematicæ, sed physicæ, medicinæ, ethicæ, politicæ, jurisprudentiæ, theologiæ. Atq; utinam utriusq; studii veram laudem tibi iusta gratulatione gratulari possem, facerem certe non minus liberaliter quam liberè. At istam & apodicticæ doctrinæ interpretationem & apodictici usus illustrationem quaeso te, æquo attentoq; animo mecum recognosce, ac primum interpretationis caput illud de partitione logicæ in inventionem & iudicium: hæc enim partitio (ut verè sensisti) totam nostræ adversus Aristotelem disputationis causam continebat, totumq; aristotelei organi ædificium diruebat. Quid igitur? quomodo refellis? nihil
contra

EPISTOLA.

contra disputas, sed tanquā censor verbo negas tibi partitionem placere: atque ita sine sanguine Salmacida spolia retulisti. Sed tantum verbo negas, opinor, quia censeas analyticæ necessitatis & topicæ probabilitatis quas logicæ partes facis, & suam inventionem & suum iudicium separatim ab Aristotele institui. Quare (philosophæ diligentissime) diligentiam tuam hic exuscita, & studiosè considera utrum in analyticis necessitatis et inventio propria & iudicium proprium describatur: utrum in topicis probabilitatis alia propria inventio, aliud proprium iudicium doceatur: Hoc enim firmum tibi tuæ negationis fundamentum esset. at totum contra est. Inventio siquidem de causis, factis, subjectis, adjunctis, de distributione, definitione, & cæteris argumentis una generalis & omnium rerum necessariarum & opinabilium communis in analyticis & topicis iteratur, nulla in utrisq; propria aut specialis inventio instituitur: Iudicij item logici doctrina tota communis necessariorum & probabiliū traditur in organo. Dispositio enim æquivalens & syllogismi & methodi tota cōmunis est omnium sententiarum seu necessariarum seu probabiliū & enuntiandarum & concludendarum & ordine perpetuo collocandarum: neq; æquivalens neq; syllogismi neque methodicæ collocationis ulla etiam in topicis logica est. Hanc positæ quæstionis inquisitionem & inductionem si verè philosophari cuperes, subducere, ut facile potuisti, ita seriò & accuratè debuisti. Non obscure loquor, rem clarissimam clarissimè propono: Inventio (inquam) una & argumentorum generibus eadem in analyticis & topicis repetitur, non duæ particulares in

his partibus (quas facis) specialiter exponuntur : judi-
 cii verò in analyticis dispositio tota cōmunis est vel in-
 enuntiato vel syllogismo vel in methodo : propria ne-
 cessitatis , propria probabilitatis nulla est . Quare cum
 venia tanti philosophi paceq; dixerim , falsa opinione
 tibi persuasisti analyticæ necessitatis inventionem aliam
 esse, aliam topicæ probabilitatis : aliud judicium esse a-
 nalyticæ necessitatis, aliud topicæ probabilitatis: cum tota
 ars & inveniendi & judicandi sit una cōmunis & ea-
 dem. Itaq; vide ne ista tua tantæ tanq; logicis rebus pe-
 riculose inficiationis censura sibi nimium tribuat nimi-
 umq; sumat , neve dum videri vis logicam inventionis
 & judicii partitionem contemnere , videaris hominibus
 in tuam philosophiam severius inquirentibus , quid in-
 ventio logica , quid judicium logicum sit penitus igno-
 rare: ac si quando definire utrumq; cogitabis , errorem
 sine dubio protinus intelliges. Sed de partitiōe ista pro-
 pediem plura audies. Quid tum verò quomodo te obje-
 ctis argumentis liberas? Hic cum apodicticos Aristotelis
 libros apodicticis axiomatis expendi , legislatoremq;
 ipsum suis legibus interrogari audires, paradoxum mea
 quidem sententia hætenus inauditum commentus es , a-
 podicticā Aristotelis apodicticis legibus nō teneri, quia
 analytica nō sit scientia, sed ars, quæ tamen doceat mo-
 dum scientiæ, quæq; sit inter necessarium & opinabile.
 Enimverò integritatem animi tui & æquitatem in con-
 silium adhibe, & tecum philosophare, qualis sit hæc in-
 terpretatio: facis duas logicæ partes analyticam (in qua
 sit apodictica) & topicam : & tamen apodicticam
 ipsam quamvis sententia tua principem logicæ partem
 neutri

E P I S T O L A.

neutri parti subijcis, sed inter ambarum fines interme-
 diam collocas⁷. At si requiram istius intermediæ logicæ
 logicam ad ipsammet intermediam explorandum et pro-
 bandum, quid respondebis? An me ad logicam nondum
 natam, imò vix ac ne vix quidem ista tua interpretatio
 ne somniatam remittes? Apodictica (ais) est archety-
 pum cujusvis scientiæ, præceptis necessariis, homoge-
 neis, propriis informandæ, archetypum tamen ipsum
 præceptis necessariis, homogeneis, propriis nequa-
 quam (ais) est informatum. Ecquid verò nonne pro-
 pter quod unum quodq; tale, & illud magis? Quid meta-
 physicus tuus (qui & Apodicticus vel Aristoteli in a-
 podicticis 8 c. 1. & in metaphysicis ipsis 2 c. 4 lib. idem
 est) quomodo se scientiæ laude spoliari abs te patietur?
 Aristotelis ὑπολήψεις illæ magnificæ quò tandem reci-
 dent? metaphysica vel apodictica est ἐπιστημονικώτατη,
 ἀνεκβεβήατη, διδασκαλικώτατη, ἀρχικώτατη, quo-
 nam (inquam) te tali interprete axiomata illa recidēt?
 Quapropter cogitato qualenam sit hoc φιλοσόφημα,
 quamq; aristotelei philosophi qualem te haberi vis, phi-
 losophia indignum. Atq; hoc primum est interpretatio-
 nis caput de primæ logicæ partibus: videamus (ut de
 multis hæc paucula nunc seligam) de analytici iudicii
 generibus enuntiato, syllogismo, methodo, qualem te in-
 terpretem præbeas. Aristoteles apodicticum enūtiatum
 jubet esse omnino necessarioq; verum, homogeneous, re-
 ciprocum. Leges enim sunt Aristotelis κατὰ πάντας,
 καὶ αὐτὸ, καὶ θόλας πρῶτον. Harum legum tristitiā vere-
 bare, ne tam severis questionibus examinata Aristotelis
 apodictica periclitaretur; mitiorem itaq; legum sensum

pro tuæ interpretationis æquitate reperisti. De omni ad plerumq; & pleraq; (ut loqueris) in omnibus artibus ampliasti, homogeniam & reciprocationem variis modis similiter dilatasti : ut nihil tam perversum aut præposterum fingi possit, quod legibus illis ad tuas expositiones ita modificatis nõ sanctum judicetur. At Galenus de optima secta lōge aliter, cum docuit artes σοχαστικὰς & coniecturales dici non propter θεωρήματα & præcepta, sed propter πρᾶξις, artiumq; omnium præcepta ὁμοίως βεβαιῶνται καὶ ἐκ κοινότητος similiter firma atque constantia. An grammatica (ubi tot anomalie sunt) aliter disciplina non erat futura? At (ut tu ipse pervidisti) anomalie suis analogiis conjunctæ κατὰ παντὸς retinēt, & confusionem nugatoriamq; repetitionem locis quibusdam vehementer improbas. Quapropter apodicticarum legum gravitatem & constantiam paulo graviore & constantiore judicio interpretari debuisti. Quid verò in syllogismo & methodo quam logicam nobis interpretaris? Demonstratio Aristoteli in Apodicticis syllogismus est, et syllogismus in triplici figura tribus enuntiatis confirmatus: quin etiam figurarum ipsarum inter se præstantia in apodicticis ipsis disceptatur. Tu cum putares vel in geometria nullum demonstrationis exemplum syllogismo comprehensum esse, excogitasti pro tuæ interpretationis acumine verbum syllogismi ab Aristotele in apodicticis generalius accipi, non autem pro forma collectionis ex tribus enuntiatis. Verum isto metu te libero. Nec enim syllogismus partium prosyllogismis quamlibet magnis ornatus syllogismus esse desinit. Itaq; noli dubitare totam Milonis defensionem, totam Archimedei

E P I S T O L A.

medei tetragonismi demonstrationem syllogismum vel tribus sententijs comprehensum appellare, nihil hic peccabis: astipulatorem me, imò in prioribus analyticis Aristotelem analyseos hujus authorem habebis: secus si tuam interpretationem sequare, Aristoteles alium tibi syllogismum definierit, alium tibi distribuerit in apodicticum & dialecticum. Sedenim de methodo (cujus una lege Aristotelis organum gravissime urgebatur) prorsus securi es animi. Hanc enim perpetuam in artibus ordinandis viam licet à nobis amplissimè descriptam, ne videris quidem (quid esset) suspicatus esse: tantum abest ut cognoscere unquam studueris, Salmacida videlicet illa spolia in isto negligentiae fastu opima tibi fuerunt. Methodus itaq; tibi via quaelibet est, qua quisquam ire possit aut redire, sursum an deorsum nihil laboras: quaelibet deniq; disputatio tibi methodus est. Sed sum prolixior quàm statueram, de exemplis tamen quibus commentitià propriè affectionis ex caussa propria apodicticam Aristotelis illustrare voluisti, pauca ad extremum proponēda sunt: Aristotelis tota triginta exempla (quibus in apodictica usus est) falsa erāt & fallacia, imò triginta erant contra tam insolens aristoteleæ demonstrationis insomnium manifesta testimonia: Id aut non videristi, aut pro nihilo habuisti, quia lege illa veritatis *κατὰ τὸν λόγον* solutus eras: & tamen alia tibi conquirenda statuisti. Missis igitur cæteris, mathematica (in quibus veluti aptioribus ac certioribus præcipuam jactationem habes) & quidem è singulis geometriæ partibus singula duntaxat attingam. Linea tibi est punctis concreta, quod Aristoteles 6. phys. tam vehementer averfatur.

Trianguli

Trianguli tres interiores angulos duobus rectis æquales
 per externum angulum impense & sollicitè demonstras:
 idq; tam multis tãq; variis locis iteras & repetis, ut hoc
 tibi sicut Aristoteli totius apodicticæ cōmentationis fun-
 damentum fuisse videatur: at per rectam in vertice ba-
 si parallelam alterni anguli protinus æqualitatem osten-
 dunt, neq; tamen id aristoteleæ demonstrationis exem-
 plum est de propria affectione per causam propriam.
 Aequalitas enim trium cū duobus rectis prius inest dua-
 bus rectis in eandem rectam consistentibus, & hinc ad
 triangulum traducitur, atq; ad istum scopulum impru-
 dens naufragus nescio quo interpretationis tuæ loco
 incidisti. Itaq; cum tanta anxitudine plurimum aristote-
 leam apodicticam confirmare videaris, totam funditus
 evertis: siquidem illud ē triangulo fundamentum vobis
 est. Brissonis tetragonismus proponit (ut putas) qua-
 dratum circulo & majus & minus, sic æquale dari pos-
 se, & ideo tibi sophisticus est, quia heterogenea compa-
 rat: At heterogenia ista (quæ tibi est) Aristoteli nulla
 fuit in categoriis, & tam multis præterea locis, ubi cir-
 culum quadrari posse profitetur: Heterogenia Hippo-
 crati nulla fuit cum lunulam quadraret: quod tu ipse pri-
 mo physico jampridem professus, nescio quomodo hic
 oblitus es. At si græcos interpretes legere quàm contem-
 nere maluisses, ex Philopono Alexandrum in ista tua in-
 terpretatione ἀγεωμέτρων fuisse didicisses, doctumq;
 geometram in geometrica questione secutus esses. Sed
 mittamus tetragonismum circuli. Qualis est tibi ἀνδρά-
 σις πρὸς κύβου? Dupla (inquis) linearum quatuor con-
 tinua ratione: ut lineæ inter se comparantur, ita ex iis
 procreati

E P I S T O L A.

procreati cubi inter se conferentur, ac semper proximus respectu præcedentis subduplus erit cubus. Hæc tua verba sunt: Sinto igitur (inquam) lineæ quatuor in dupla ratione, vt 1. 2. 4. 8. cubi ex ijs procreati erunt 1. 8. 64. 512. non duplæ vt interpretaris, sed octuplæ rationis. Atque ita obscurissimis geometriæ problematis subtilitate tua non dico tibi incognitis, sed fallaci testimonio productis Apodicticam Aristotelis videlicet illustrasti. An exemplorum velut è trivio arreptorum (uti dicis) ἀμείλιαν (quā Aristoteli indulseris) sine rubore tibi indulgeas? non opinor: præsertim cum profitearis cum Platone exempla esse tibi ὡς περ Ομήρου τὸ λόγος: neque verò talem indulgentiam Euclidi vel Archimedi in geometria unquam probares. Quamobrem per illum cælestem veræ philosophiæ parentem oro te atque obtestor, si quid unquam æquo animo tecum de tuo pudore atque nomine meditatus es, meditare cujusnā philosophiæ licentia ista sit, legitimam logicæ partitionem in inventionem & iudicium nullo prorsus argumēto tam confidenter inficiari, partitionem in apodicticam & topicam, quam ipse institueris & approba veris, tertia inter utramque partem tam inconstanter evertere, omnes aristoteles logici iudicii leges tam insolenter ludificari, exemplis & tibi ignotis, & ad tua illa commenta ineptis omnia permiscere. Et tamen cum ejusmodi interpretatio tua sit, sæpe gloriaris Aristotelis apodicticā omnibus antea interpretibus incognitam fuisse, abs te uno nunc demum è tenebris erutam, & in clarissima præstantium exemplorum luce collocatam esse: Quæ cuius ingenii oratio sit, malo te arbitro ac iudice perpendi,

pendi, quàm à me subtilius explicari. Admiror in te doctrinæ industriæq; plerasq; dotes, literaturam Latinam & Græcam, lectionem excellentium authorum ferè omnium, multiplicem variarum rerum doctrinam: Unam tibi iudicij libertatem vanæ persuasionis errore solutam vehementer exopto, ut ita velis Aristotelis discipulus esse, quomodo Aristoteles Platonis esse voluit, neque mihi irascare si te non Aristotelis servum, sed Aristotelem alterum, vel Aristotele etiam præstantiorem magistrum esse cupiam. Materies hujus laudis in manu tibi est, præsertim in physicis (quorum professor etiã es) hic enim Deus bone, quàm præclari monumenti quaq; studiosis omnibus optati, quanta materies est ab Hippocrate, Platone, Aristotele, Galeno, Plinio, sexcētisq; aliis, qui operas suas ad istam architecturam tibi gratuitas offerunt? Delectum et iudicium ex apodicticis legibus adhibeto, non vanam fucatæ opinionis umbram, sed constantem expressæ doctrinæ laudem consequere. Audio te virum probum esse, & isto nomine non solum obliviscor, si quibus verbis in nos durior fueris, sed te complector, & ad solidam gloriam exhortor, & excito. Vale, Basileæ
 prid. Id. Septemb.

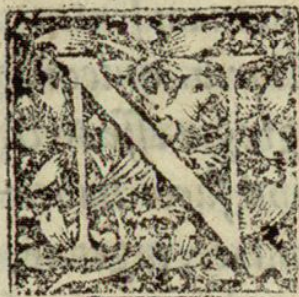
1569.

IACO-

IACOBVS SCHE=

CKIVS PETRO RAMO

Regis Gallia Philo=
sopho S.

ON voluntate aut proposito factum
est, ut haecenus ad tuas unas non respon-
derim (binas quidem eodem exemplo
scriptas non accepi) sed quod nullus
se se mihi nuncius haecenus obtulerit,
& propter occupationes, & quod non soleo impiger esse
admodum ad scribendum, aut etiam ad rescribendum. Iam
rescribam sane denuo a te admonitus, & quod sperare fre-
tus opera cuiusdam amici, breui posse meas tibi reddi, cui
notiores sunt Basilienses nuncij quam mihi. Ac primum
vir Clariss. noli mirari quod acerbius sum in te inue-
ctus in demonstrationibus meis, propterea quod inter-
pretandum suscepere Aristotelem, quem tu animaduer-
sionibus tuis, tam crudeliter, inique, & misere flagellas-
ses. Ad hanc causam accedebat alia, quod superioribus
annis, a quibusdam studiosis acceperam, quam contume-
liosae commentationibus nostris Physicis insultasses, &
me ualde contemptum publice etiam exagitasses, ut quodam-
modo meis libris aditus non pateret in Galliam. Certum uel-
lem tua, & Reipub. causa, ut libros hos contra summum,
& admirandae sapientiae Philosophum nunquam scripsis-
ses, quibus certe non refellis, diuini istius uiri inuenta, sed
declaras nihil aliud, quam te non intelligentem esse eo-
rum

I. S C H E C I I

rum, quæ sunt à tanto Philosopho scripta. Opposuiſti
 te hac in descriptione non tantum Aristoteli, sed omniū
 doctorum, omnium ætatū iudicio, ut uideatur mihi pro=
 pemodum insania esse, damnare, quæ doctissimorum o=
 minium suffragiis tot sæculis fuerunt comprobata. Imper=
 ritos fortasse istis qualibuscunq; argutijs mouebis, & i=
 gnaros Aristotelicæ Philosophiæ forsan in tuam senten=
 tiam pertrahes, sed noli credere, te à doctiorib. quicquā
 impetraturum esse, qui cum intelligant egregia esse Ari=
 stotelis scripta, tua uicissim friuola, & nihil succi habentia
 statuunt esse. Ignosces pro tua humanitate, ingenuè,
 & liberè suam sententiā confitenti, & te admonenti, ut
 rationem habeas publici cōmodi, nō enim est, quod post
 hac uereare, ne acerbius aliquod cōtra te scribam, si me
 cōtumeliose nō laceſſas. Quod si ueritati, & nō ambitio=
 nistudes, non dubito quin rediturus sis in uia, sed profe=
 ctō uereor, ne nimis uerū illud sit, quod uulgo dicitur,
 Qui uelit ingenio cedere, null⁹ erit. Quod si Philosoph⁹
 es, sic amabis ueritatē, ut nō amicos tantū, sed etiam tei=
 psum non recta uia incedentē reprehendas, & pluris ue=
 ritatem, quā ^{manem gloriam} tuam ^{ne uo dlogia p} facias. Sed ad hāc muta=
 tionem instinctu Diuini spiritus est opus: humanis enim
 consilijs hac in re nihil proficitur, quin etiam pertina=
 cioribus ferè nihil persuaderi potest. Ad reprehensio=
 nem quorundam temere mihi obiectorum paucis respō=
 debo. Fretus ipsa ueritate, & Aristotelis auctoritate,
 diuisi Logicam Aristotelis in Analyticā, & Topicā, pro=
 pterea quod Logica, cum sit ars probandi, et fidē faciēdi
 pnotiora, pbatio omnis aut sit necessaria, aut cōdlogia.
 Probatio, q̄ nititur proprijs et uernaculis rei probandæ
 rationis =

EPISTOLA.

rationibus, petitur ex Analyticis præceptis. Quæ autem nititur communibus, & nulli certo generi rerum deumtis argumentis, requirenda est probatio horum ex Topica Dialectica. Finis est utriusq; partis Dialecticæ, ut possimus inuenire, & iudicare argumenta quibus probandum est aliquid. Quare Inuentio & Iudicium, species nō sunt ἀντιδιαμετρικαί, ut uisum quibusdā fuit, præsertim Stoicis, has Dialecticæ species, authore Boetho, facientibus, sed Analytica, & Topica, species erunt ἀντιδιαμετρικαί, & quæ semel in idem non concurrāt. Vides me non tanquam Dictatorem, hæc astruere, sed rationibus motum approbasse Logicæ artis Aristotelicam hanc in species diuisionem. Habet ergo & Analytica pars, præcepta quædam, quibus & inuenire demonstrationis σοιχῆα, & quibus etiam iudicare proposita ualeamus, id est, demonstrationes, à non demonstrationibus discernere. Ita quoq; Topica docet, & inuenire, & iudicare, ea quibus ἐν λόγῳ de re proposita differi possit. Habes quod requirebas à mea diligentia, & nō opus certè fuit, ut me tam sollicitè exuscitares. Quæ tu postea scribis, non diligentiam aliquam redolēt, sed, queso ignosce mihi, ignorantiam terminorum, & finium utriusq; speciei Logicæ artis, nempe Analyticæ, & Topicæ. Putas eadē in utrisq; tractari partibus artis, quod falsissimum est, καὶ μέγα διαρρέτυνα, quod de Empedocle alicubi inquit Aristoteles. Multa dicis, sed nihil probas, & quod me reprehendis, nullo meo merito, id omnium meritisimo tibi adscribitur, nempe Censorium, seu Dictatorii superciliū. Tales profecto sunt tuæ animaduersiones oēs, ab ignorantia scilicet ueritatis pulcherrimorū inuento-

rum ab Aristotele, profectæ. Ergo cum res istas non intelligas, & tanquam Andabata pugnes, non puto te rationibus refellendum, ut qui hypotheses uerarum rationum tuis somnijs planè è medio sustuleris. Quis unquàm inuentionis generalis, & quæ Topicæ communis etiam sit, præcepta in Apodicticis, præter te unū explicari dixit? A scopo aberrasti, toto cælo, totaq; uia aberrasti Rame. Prius mihi crede, intelligere authores oportet, postea animaduersiones in eos scribere. Quomodo quæso, iudicium horum nullum est proprium, quorū non est generalis, sed omnino propria inuentio? Alia inuentionum præcepta in Analytica parte tractantur, & simul etiam iudicandorum, & alia præcepta, & aliarū probationum inuentiones, & iudicia præscribuntur in Topicis: quam differentiam fortasse tu non uides, quia Aristotelem non intelligis, & reprehendis non intellecta. Ergo Methodus omnino nulla (authore Ramo) in Topicis attingitur. Cōclusio hæc tua similis est præmissis. Quando talia scribis, Aristotelici partim rident, partim indignantur: perinde enim facis, atque cæci, si de coloribus disputant, aut perinde atq; Anaxagoras, cum probare conaretur, niuem esse atram. Proinde argumenta tua similia sunt conclusis, & ne gutta quidem ueritatis in utrisq; est. Falsissimum itaq; est quod scribis, Inuentionē unam, & argumentorum generibus eandem in Apodicticis, & Topicis repetitā esse. Quis hoc dicit? Ramus? Quis hoc negat? Omnes docti Philosophi, qui ueritatem & Aristotelem intelligunt. Ad alterū breuiter respondendo. Primum me Apodicticam non in medio ponere inter Analyticam, & Topicam, non enim mihi unquàm

hoc

E P I S T O L A.

hoc uenit in mentem, sed Analytica, ut generis, facio
 diuisionem, in priorem Analysin, & posteriorem, quæ
 alias ἀποδεικτικὴ καὶ ἀλυσίς solet appellari. Deinde
 non esse scientiam dico ἀποδεικτικὴν, sed artem quan-
 dam tractandarum, inueniendarum, explicandarum, &
 iudicandarum scientiarum. Aristoteles in Rhetoricis
 inquit, eos qui Dialecticam appellant ἐπιστήμην, ipsius
 ἀνὸς αὐτὴν penitus ἀφανίσαι. Sed Ramo non rectè uide-
 tur hoc dictum. Quare? Quia Aristoteles hæc, non sa-
 tis intelligis. Proinde alia ratione Metaphysica, dicitur
 Apodictica, & alia Analytica ars, dicitur Apodictica.
 Metaphysica, scientia est scientiarum, sed ars Apodictica,
 non est scientia, sed ars scientiarum. Quare nihil promoues
 his tam ineptis argumentis, quæ me non redarguunt, sed te
 Philosophiæ non admodum intelligentem esse ostendunt.
 Deinde reprehendis exempla mea, quod non possint ferre
 seueritatem Analyticorum præceptorum. Nam sic me
 statuere dicis, quod in Physicis & artibus obnoxijis
 rebus, non ex necessitate coherencia monstrari sole-
 ant, sed talia, quæ plerunque, & in plerisque ita se ha-
 beant. At Analytica præcepta de necessarijs præcipe-
 re, ut quæ κατὰ πάντας, καὶ αὐτὸ, & καθόλου prædi-
 centur. Respondeo, necessitatem non tantum in his
 esse, quæ semper, sed etiam in his quæ plerunque subie-
 ctis insunt. Vt si Physicum est, plerunque nasci natu-
 rali constitutione animalia, necesse etiam est, ut plerunq;
 ita generentur. Nam nisi non esset necesse plerunq; sic
 nasci, sequeretur ut Natura indefinita, & fortuita cau-
 sa esset. Quod autem ex necessitate plerunq; & non sim-
 pliciter ex necessitate, sic fiunt Naturalia, causa est alia

huius Necessitatis, nempe Materia, quæ obnoxia ὡς
 πάσι, non patitur, ut res non possit non aliter fieri,
 quàm fiat. Philosophis hæc satisfaciunt, sed tibi, ut opi-
 nor, qui novam Philosophiam commentus es, non sa-
 tisfacient. De Syllogismo Mathematicæ demonstra-
 tionis, respondeo, me non negare illum esse nullum:
 cum enim subiectum sit, & proprietas, & causa sit
 proprietatis, quomodo quæso non erit syllogismus ἀπο-
 δεiktivός, Sed tales syllogismos propter Medij com-
 positionem, καλέουσι ἐστὶν ἀνάγειν. Quid est Tri-
 angulum habere tres duobus rectis æquos? Id est,
 Quæ causa est? Quia tres illi anguli sunt æquales
 exteriori & interiori, angulis creatis à latere trian-
 guli, insistente cuidam alijs rectæ, qui duo sint æqua-
 les tribus internis, ratione qua, externus trianguli
 sit oppositis duobus angulis internis æqualis. Medium
 illud compositum est ex principalibus causis, quæ uer-
 naculæ sunt, & peculiare proposito demonstrando,
 quibus definitur essentia prædicati proprii huius. Com-
 plementa autem probationum, Epagogicis absoluuntur
 syllogismis, quæ omnia copiosissimè in Annotatis no-
 stris in Apodictica, exposuimus, quæ uolente Deo, breui
 exhibunt in lucem, & in his declarabitur studiosis Ma-
 thematicarum demonstrationum principalia media,
 quomodo contrahi possint, ut his unum quoddā εἶδος
 causæ proponatur. Sed difficilia hæc sunt, & quæ pauci
 sine præceptore assequi possunt. Non est ergo mi Rame,
 quòd me hoc loco calumnieris, & mihi tuos, nescio
 quos, prosyllogismos proponas. Non hoc agitur, utrū
 plurib. syllogismis una demonstratio cōstet, sed utrū uno
 syllogismo

EPISTOLA.

Syllogismo principales partes medij cōplecti possimus,
 & quæ nam sint illæ partes principales, de quib. in an-
 notatis meis docebo. Præterea, tuam Methodon in arti-
 bus ordinandis, nō possum uidere qualis sit, cum Aristot-
 elis Dialecticam ignores, & Apodictica tantopere cō-
 temnas. Multi multa scribunt hodie de Methodis, igna-
 rissimi Analyticorum, quos facile patior abūdare in suo
 sensu, utinam nobis ipsis non tantū arrogaremus, & po-
 tius ueterum inuenta explicaremus, quā his per calu-
 mniā explosis, nostras nugas iuuentuti erudiendæ in
 Philosophia obtruderemus. De linea ex punctis cōcre-
 ta, non est ut tibi respondeam. Nam nec Aristot. nec ego
 constitutam lineam statuo ex punctis: Vt Triangulus est
 constitutus ex tribus lineis superficiem cludentibus. An
 nescis Aristotelem esse de exemplis non sollicitum? & sæ-
 pe ipsum ex aliorū sensu exempla afferre, & præterea
 πᾶσι μὲν, quidam interpretes uerissimè dixit esse Aristo-
 telem in exemplis. Alterum exemplum demonstrationis
 proprii trianguli, ego statuo me ex præceptis Aristote-
 lis Apodicticis tractasse, quæ præcepta tu nō benè, ut o-
 pinor, intelligens, immeritò reprehendis. Certè quod
 tres sint æquales duobus rectis, probari non potest, ni-
 si probetur tres illos angulos internos, æquales esse ex-
 teriori, & interiori, qui creantur uno latere triangu-
 li insistente lineæ rectæ. Nam ex prius quadam demon-
 strata, liquet, sic habentes duos, aut ambos rectos esse,
 aut duobus rectis æquales. Itaq; principale illud est, &
 οὐκ ἐν τῷ Medium. Quare probādum iam nihil aliud
 restat, quā probare duos angulos illos, esse æquales tri-
 bus, quod mōstratur, si probetur, externum æquale esse

I. S C H E C I I

duobus internis, quod *ipsum* probatur etiam, per prius demonstratam quandam, diuidendo scilicet externum angulum per lineam *ωαπαλλυνον* in duas partes. Principale igitur medium duabus his causis conflatur hoc modo: Omnis figura rectilinea tres habens angulos, exteriorem habens *aequalem* duobus oppositis, & exteriorem cum interiore, habens *tribus* interioribus *aequalem*, habebit tres duobus *rectis* *aequos*. Sed omnis Triangulus est figura rectilinea, tres habens angulos, exterioremq; habens *aequalem*, &c. Reliquae probationes complentur per Epagogicos syllogismos, qui sunt principalium mediorum complementa. Sic reduci possunt ad formam Syllogisticam demonstrationes Mathematicae. Vt si uelis probare, quod duo *parallelogramma* in eadem basi, & intra easdem *parallelos* consistentia, sint *equalia*, *συμεντινόν* est *αίτιον*: Quorumcunq; Trapeziorum *aequalium* (quae formantur *aequalibus* triangulis, si commune triangulum utrisq; detrahatur) idem fuerit complementum, quo per *additionem* Trianguli communis unius, formentur *parallelogramma* duo, necesse est, ut duo haec *parallelogramma* sint inter se *equalia*. Sed duorum quorumuis *parallelogrammorum*, super eadem basi descriptorum, & sub eisdem *parallelis*, sunt huiusmodi Trapezia *equalia* (quae formantur *aequalibus* triangulis, si commune triangulum utrisque detrahatur) quae complemento unius trianguli addito, transformantur in duo *parallelogramma*. Ergo duo huiusmodi *parallelogramma*, &c. erunt *equalia*. Principale etiam huius medium demonstrationis postea completur Epagogicis syllogismis, quorum maiores praemissae, uel prius sunt

EPISTOLA.

sunt demonstratae quaedam, uel Axiomata quaedam. Copiose tractaui hæc in Annotatis meis, in posteriora Analytica, quæ Deo uolente breuiter edam in lucem. Quare non est ut putes, me nullum tenere usum Analyticorum præceptorum in Mathematicis exemplis.

De Hippocrate non nego, quod pleræq; ipsius hypotheses fuerint Geometricæ & οὐκ οὐκ, offendit duntaxat in uno, quo factum est, ut ὁ δοξασµα committeret. Ostensum illud est in Physicis. Demonstrationem duplationis cubi, in edendis annotatis meis proponam, cuius demonstratio est in inuentione duarum mediarum, quas inuenire licet per comparisonem parallelogrammorum quorundam, & similium triangulorum. Quo uolui ostendere, quomodo Stereometricis etiam demonstrationibus adhibeamus linearum propria, & figurarum, & hac ratione esse quodammodo ὑπάρχον ἐν ἡµῶν γεωμετρίας, ipsi Geometriae. Quod scribis præterea de cubis, proportionis ordine se consequentibus, me falli, non recte meum sensum mihi uideris interpretari. Nam inter duos cubos, habentes πρῶτες lineas, intermedios duos poni dixi, quorum lineæ sint ἄλλοι, ut sint duo cubi, quorum unius sit radix 2. & alterius radix 4. Primus est unitas, & ultimus est 8. cuius radix est binarius. Hæc certè non sunt obscura intelligentibus, nec fallacia sunt testimonia præceptorum quæ tracto, & mihi libet interdum ad talia euagari. In extremo epistolæ denuo obtestaris, ut dicam tibi quare motus, uulgarem hanc diuisionem Logicæ in Inuentiuam et Iudicatiuam reiecerim. Supra & initio quidè breuiter causam exposui. Ego uicissim te obtestor, ut ne summū & præstātissimū

E P I S T O L A.

Philosophum Aristotelem, tuis animaduersionib. friuol-
 lis è manibus studiosorū excutias. Maiorem laudē conse-
 cutus esses, pfectò, si egregia ipsius scripta explicuisses,
 uel scribēdo uel docendo, quàm nō intellectum authorē
 tot sophismatibus oppugnando, tam multorū doctorum
 uirorum odio te subiecisses, ut uix interdū credā te hoc
 seriò agere, sed quasi lusum instituisse, ut solent Rhetor-
 es facere, quando aut febrim aut podagrā, aut tale quid
 laudant. Quod ad me attinet tanti facio Aristotelem, ut
 credam naturam rerum, omne acumē ingenij humani in
 ipso ostentare uoluisse, ut recte Auerroes ipsum naturæ
 miraculum fuisse dixerit. Quæso igitur te, & tui hono-
 ris, & Reipub. nomine, ut deinceps nobis nouam Philo-
 sophiam, & Dialecticam non uelis obtrudere, & ne re-
 prehendas meliores authores, ne tu quoq; reprehenda-
 ris. Quod ad me attinet, benè posthac securus eris, ut cō-
 tra nihil scribam, modò tu nostra non reprehendas, si ue-
 ra sint. Ego quæ tu reprehendis in Aristotele, nullo mo-
 do reprehēdenda esse uideo, sed accuratissima interpre-
 tatione euoluenda esse, ut legentibus amplius nō sint ob-
 scura. Quare iterum atq; iterum te hortor, ut bonitatē
 ingenij tui, in explicandis, non in reprehendendis ueterū
 inuentis, exercere uelis, qua in re habebis me non tantū
 hortatorem, sed etiam laudatorem summum, & in die il-
 lo Talentum tuum, bene & cum usura collocatum Domi-
 no offeres, qui non uult, ut donis suis male, &
 præposterè utamur. Tubin=

gē 15. Martij.

Iacobus Schegkius D. ad omnia obsequia
 paratiss. si uouueris philosopharis.

P. RAMI

P ▶ R A M V S I A C O =

B O S C H E C I O T U B I N -

gensis academiae clarissi-
mo Philosopho.

GNOSCE mihi (Scheci doctissi-
me) si priusquam in Germaniam ve-
nisssem, tam illustris philosophi tantū
nomen nescierim: neq; verō quicquā
intellexissem, nisi Argentinae in offici-
na librarii cuiusdam libros quosdam
tuos pulveri, tineisq; expositos animadvertissem. Cum
rogarem quis esses, & quamobrem libri tantæ molis nō
venderentur, responsum est te Tubingensis academiae
philosophum magnum esse, sed per obscurum, ideoq; mi-
nus in vulgus probari. Tumq; diligentius apodictica tua
legi: Itaq; noli conqueri, quod quisquam de te in Gallia
publicè loquatur: proptereaq; tuis libris in eam regio-
nem aditus occludatur. Sed de re. Duo te præcipuè ro-
gaveram, ut nobis leges tuæ civitatis indicares, cū jura
meæ civitatis aperuisssem, tu pro omni lege ac jure A-
ristotelis auctoritatem respondes, affirmasq; à natura
omne ingenii humani acumen in eo philosopho ostenta-
tum esse: deniq; ipsum naturæ esse miraculum. Quid er-
go? An Aristoteles tibi naturæ miraculum est cum sophi-
smatis suis argutatur æternum mundum, mortales ani-
mos, sine providētia Deum, hominis beatitudinem non
aliā quā ab homine & in hac vita quærendam esse?
nempe

nempe hoc eodem jure si per se clarissimam rationis humane lucem infinitis tenebris obruerit, etiam tibi naturæ miraculum erit? Enimvero pudet te hominem in tā diuturna philosophiæ professione consumptum tam veluti papistam philosophum esse: nec enim papatus idololatriam tua ista aristoteleorum sophismatum idolomania nequiorē esse judico. Quare mitte obsecro ista puerorum miracula, Aristoteliq; ipsi perridicula. Aristoteles enim hoc authoritatis quamlibet eximiæ argumentū ἀτιχρον appellat, teq; ideo artis (de qua loquimur) nolo dicere cetera. Et tamen (ut prima epistola monui) huic ipsi tuæ naturæ miraculo mirabilem plerisq; in locis & errorem & somnum & imperitiam objectas: ut ingenii tui mirificum acumen satis admirari nequeam: qui Aristotelem Ramo sacrosanctum velis esse, quem Schecio tot probris obnoxium facias. Nos igitur leges constantes et sanctas habemus quibus, legitimum civem debeas agnoscere: Tu verō & Aristoteli & legitimam Aristotelis philosophiam sequentibus eris ἀποδης, ἀφρητως, ἀθέμις &, ἀνέστης. De partitione logicæ in inventionem & judicium secūdo loco scripseram: hic respondes istas species in Analyticis & Topicis confusas esse: Analyticam autem & Topicam species esse distinctas et inter se oppositas. Responde igitur mirifice logice utrū logica de inveniendis causis, oppositis, genere, specie, definitione, & reliquis argumētis sit eadem logica, quæ ἐκ μέρους enuntiati, quæ analysis syllogismi in suis figuris & modis, quæ analysis methodi in perpetua artium collocatione. Illic enim inventionis logica est: hic judicii logica. Hoc (inquam) problema pro tua singulari logica

EPISTOLA.

gica attentius considerato. Deinde verò quid ais logicā
 aliam esse inventionis analyticæ, aliam Topicæ? Item a-
 liam logicam iudicii analytici, aliam topici? Responde
 igitur utrū alia definitione nosti analyticū genus, alia to-
 picū? alia definitiōe speciē analyticā, alia topicam? utrū
 alia deniq; est logica de causis, oppositis, & reliquis ar-
 gumentis analytica, alia topica? Item utrum alia sit *ἐξ ἡμῶν*
ῥεῖα, alia syllogismi vel methodi analysis in analyticis,
 alia in topicis? tum enim aliam logicam inventionis &
 iudicii in analytica, aliam in topica tibi concessero. Tu
 igitur cum tantum stomachum habeas, hoc problema nō
 solum devorato, ut adhuc fecisti, sed conficito penitus et
 concoquito: verba enim inventionis & iudicii tibi phi-
 losophiam nescio quam insolentem adferunt: ut tot an-
 nos in Aristotelis philosophia versatus nondum videar-
 ris cogitasse, quid esset inventio: At (inquam) doctri-
 na est inveniendi argumenti cuiuscumq; sive necessari
 sive contingentis: sed præcipuē in iudicii logica valde
 es nescio quis, cum affirmas alia præcepta esse iudicandi
 in analyticis, alia in Topicis. At vir divine quidnam lo-
 queris? quam enim *ἐξ ἡμῶν ῥεῖα* enuntiati, quam analysim
 syllogismi vel methodi in Topicis unquam legisti? *ἐξ ἡμῶν*
ῥεῖα uno opere duntaxat explicatur, syllogismi logica
 priore analysi tantum traditur: Methodica dispositio
 posteriore analysi tantum exponitur: deniq; tota ope-
 ris logici forma in organo semel exponitur: materia in
 elementis, terminis, principiis, id est in argumentis infi-
 nite iteratur, in catagorematis, catagoriis, inventionem
 medii, in apodicticis topicis: confusio (inquam) orga-
 ni tota est in generalis & omnium rerū communis in-
 ventionis

P. R A M I E P I S T.

ventionis infinita repetitione. Repetitur enim perpetuo eadem illa communis & generalis, sed modo ad omnem cuiuscumq; enuntiati veri, falsi, necessarii, impossibilis, probabilis constructionem, ut in catogorematis, catogoriis inventionem medii, modo ad speciales quæstiones apodicticas & topicas, sed tamē (ut dixi) communis eadem & generalis. Sed cætera corā, si Tubingam venero, neq; enim te & salutare & complecti propter hoc apodicticum bellum desinam: aut etiam si plus otii nactus ero, copiosius eadem de re tibi respondebo.

Vale, Basileæ 10 cal. April.

1569.

P. R A M V S

P ▶ R A M V S I A C O =

B O S C H E C I O C L A R I S S I M O

Tubingensis academiae

Philosopho.

LITERAE tuæ (Scheci doctissime)
à Felice Platero nobili medico Basiliē-
si, qui ab eccellente duce Vittenber-
gensi redierat, mihi ita redditæ sunt
ut vix legendi facultas esset, cum de-
nuntiaret equos se protinus remissu-
rum. Itaq; ex tempore respondere breviter coactus sum:
nunc verò diligētius perlectis literis, paulo plenius etiā
respondebo. Duabus nostris epistolis ad te perscriptis
rogaveram, primo quas ad vere serioq; philosophandū
leges opinionibus hominum & autoritatibus liberas
haberes: & quam conformandi iudicii logicam sequere
ris: Secundo de pārtitione logicæ artis deq; tuis exem-
plis egeram. ad primū respondes Aristotelis laudes plu-
rimas, quas sane nunquam tātas verbis efficies, quin re-
ipsa præstantiores efficiam. Itaq; autoritatis hujus um-
bra fretus belle tibi philosophari videris, si convitia ne-
scio quæ in eum evomas, quem à te dissentire intelligis,
quod crudeliter, inique, misere Aristotelē flagellet, quod
per insaniam damnet quem non intelligit, quod argutus
novelis frivolis & nihil succi habentibus imperitos &
ignaros aristoteleæ philosophiæ in suam sententiam
pertrahat, quod nō veritati sed ambitioni studeat, quod
suam nevrologiæ pluris quā veritatē faciat, quod tan-
quam

quam cæcus de coloribus judicet, quod velut Andabata
 pugnet, quod non rationibus refellendus, qui ratas hy-
 potheses somniis e medio tollat, quod ut Anaxagoras ni-
 vem esse atram disputet, quod philosophiam non intelli-
 gens, sibi nimium arroget, quod inventa veterum per
 calumniam explodens, suas nugæ juventuti obtrudat,
 quod frivolis animadversionibus & sophismatis non
 intellectum authorem oppugnet, quod odio doctorum
 sese subjiciat, rhetoricumq; lusum instituens laudandæ
 podagræ philosophiam & dialecticam obficiat: quod
 ideo Aristotelici partim rideant, partim indignentur.
 Hæc enim tui vomitus frustra sunt esculenta, vinum
 nescio quod redolentia (intuere enim hæc velut in di-
 sco tibi sigillatim ante oculos repetita & reposita)
 quibus nobis objicis, crudelitatem, iniquitatem, mise-
 riam, insaniam, imperitiam, per argutias frivolæ im-
 posturæ nescio quam, ambitionem, *ναυδοξίαν*, judicii
 cæcitatem, Andabatæ pugnam, somnia, Anaxagoræ ni-
 vem atram, philosophiæ ignorantiam, calumniam, nu-
 gas, sophismata, authoris nō intellecti oppugnationem,
 odium doctorum, podagræ laudationem, Aristoteleorū
 risum & indignationem. Hæc (inquam) tui vomitus
 frustra in epistola tua & quidē sæpius iterata sunt. De-
 nique ut hominis apertum pectus videremus, huc spiritū
 sanctum (ut P. Ramus resipisceret) appellasti: extre-
 mumq; judicii diē dixisti. Leges igitur philosophiæ tuæ
 postulanti hoc humanissimum responsum & tot logicæ
 tuæ argumentis instructum dedisti? At per spiritum san-
 ctum ingenii, doctrinæ, logici luminis (de quo differi-
 mus) authorem & largitorem, philosophe quomodo
 philoso-

E P I S T O L A.

philosopharis? Queritur abs te qua lege iudices Aristotelis philosophiam legitimā esse: Tu vehementer commoveris et tumultuaris Aristotelem omnibus laudibus, Ramum contumeliis omnibus cumulando. Esto (inquā) Aristoteles tibi sit gygas athlante altior, Ramus homuncio pumilione quovis humilior, quid tum? Quæstio tibi est de artium, non de personarum differentia. Si puer in Tubingensi academia à condiscipulo interrogetur, utrū Deus sanctus sit oratio latina, nullam, sopinor, pro tua ista logica contumeliam, sed ipsam artis regulam respondit: tu tua opinione, tātus omnium artium artifex irasce ris & convitiaris? Et tamen si Aristotelem legibus suis repugnantē emendare tibi tantum flagitium est, quid tū misero tandem est futurum, qui Aristotelē somniare, qui Aristotelem errare, qui Aristotelem ignarum & imperitum esse tot locis affirmas? Sacrifica quaeso te, ut discipulo sapiens ille magister præcepit, charitibus & mansuetioribus musis, ut stomachum tuum tibi leniant. Discipuli tui queruntur te perobscurum esse: si tibi persuaseris istam rusticam morositatem obscuritatis huius causam esse, mea quidem certē sententia nihil errabis: caliginosi enim halitus isti mentis statum totum conturbant: Placata, liberalis, humana cōmunicatio canos nostros magis deceat. Itaq; si ego in ista patientiæ & constantiæ militia veteranus te novitium tyronem amicē moneam, æquo animo feres, & urbanior factus admonitionem nostram amabis. Ego te honorifice in meis scriptis (utī perspicies) appellavi, & appellabo ubicumq; honorandi tui æqua potestas fuerit. Quinetiam ut intelligas me ingenii tui virtutibus aliis magis delectari, quā istis impatientiæ

impatientie motibus offendi, mitto ad te dialecticam
 nostram, teque publici commodi gratia vehementer ob-
 testor, ut in eam tam severe tanque acriter inquiras,
 quam in tua scripta putas inquiri. Qualis universe
 facultatis definitio nostra sit, sed precipue quam sit ac-
 curata in inventionem & iudicium partitio, utrum logi-
 ca inventionis sit eadem cum iudicii logica, quonia par-
 tes istas *ἀντιδιπλωματίας* negas esse: considera utrum
 membra ista universi corporis logici naturam & essen-
 tiam complexa præceptis, legibus, theorematis alia sint
 ad res necessarias, alia ad probabiles inveniendum & ju-
 dicandum, quod arbitraris. Species oppositæ tibi sunt
 probatio necessaria & tantum probabilis, quis negat?
 Nos enim hanc differentiam in enuntiati differentiis se-
 quimur, quoniam illic *καὶ τὰ πάντες*, *ναὶ ὅτι*, *ναὶ ὅτι*
περί τούτου esset, unde captiose ad syllogismum & inutiliter
 traduceretur. Sed heus logice nostræ monitionis nimit-
 fastidiosè, eandem necessariæ & tantum probabilis pro-
 bationis & *ἐν περὶ τῶν πρώτων* primo nostro libro & *ἐν περὶ τῶν*
 secundo percipies. Tot annos ista & voce & scripto
 docui, duabus epistolis id ipsum tam perspicue tibi pro-
 posui. An Aristotelis ænea pelvis pilaq; admovēda est,
 quæ philosophum tam manifestæ philosophiæ indor-
 mientem exuscitet? Talis tua logica est cū ais primo tuo
 apodictico dialecticam non esse scientiam, sed artem tra-
 ctandarum scientiarum: item secundo apodictico esse ar-
 tem quæ doceat modum scientiæ, partirisq; primo libro
 in topicam de opinabilibus & analyticā de necessariis
 & scientificis: & initio secundi libri analytica præcepta
 inter necessarium & opinabile constituis: tanquam ana-
 lytica

EPISTOLA.

lytica (quam tamen principem partem facis) tuo isto
tam logico iudicio nulla pars sit dialecticæ. Dialecticæ
inquis primo libro est aut analytica de necessariis, aut
topica de opinabilibus: At (ut idem ais secundo libro)
analytica præcepta neutrius partis sunt, sed sunt inter
necessarium & opinabile: concluderes igitur ex hac tua
contradictione analyticam non esse dialecticæ partem,
aut certe neutrius partis legibus teneri. De tam crasso
stupidoq; errore cum te monuissem, homo tam memo-
ria cōstans quàm Philosophia præstās irascere mihi, &
negas hoc tibi unquam in mētem venisse. At ne mihi tua
oblivio fraudi esset, locos ipsos tibi notavi. Hoc igitur
enigma dissolvito, analitica esse de necessariis & scien-
tificis, topica de opinabilibus, & analytica tamen neq;
necessaria vel sciētifica, neq; probabilia, sed inter neces-
sarium & opinabile, id est analytica Aristotelis de ne-
cessariis & scientificis, negas analytica esse, quia negas
esse necessaria, negas esse scientifica, cum inter necessari-
um & opinabile constituis. An igitur ut elenchum tam
prodigiosum excusares tot convitiatorum plaustra con-
vehenda tibi duxisti? sed institutum persequor: In pri-
mo nostro libro cum tota illa dialecticæ principia per-
penderis: secundo libro nihil parcito, examinato quā-
recte iudicium ipsum ex Aristotelis doctrina & defini-
tum & distributum sit. Atq; in prima iudicii parte de
apodicticis artificiosi & scientifici enuntiati conditioni-
bus et differentiis, veri, falsi, veri necessarii cōtingentis,
falsi impossibilis contingentisq; in his inquā differentiis
questionis urnam movero, utrum legitimè ex Apodicti-
cis Aristotelis illa subducta sint, & in illo primi iudicii

gradu collocata: Hic necessitatis tuæ præclaram distinctionem intelliges. In syllogismo & methodo diligentiam & severitatē parem adhibeto: & quid prosyllogismus sit, ut irridere desinas, ex Aristotelis doctrina percipito. Sed in methodo unguis demordeto, ut discas quamobrē in topicis nulla methodus attingatur. Hæc lux Aristotelea, si oculis intendis, aspicias, hallucinationes opinionum tuarum tibi mirabiles aperiet: tibiq; novum novæ Philosophiæ mundum (quem in nobis tãtopere admiraris) aspectabilem faciet: Hæc tibi viam & rationē perspicuæ & facilis doctrinæ demonstrabit: quod unum in te tui amici vehementissime desiderāt: quod doctor, quod scriptor sis obscurissim⁹: ut ē discipulis tuis simplicissimi te quidē admirētur, omnino aut nihil intelligāt: atqui de laudibus Aristotelis methodus est una lōgē maxima præstātissimaq; quā equidē suspicari non possum quāobrē non tã nescire quā despicere volueris: Neq; enim adduci possum ut credam, tam singularem Aristotelis Philosophiam idcirco tibi minus probari, quia nobis vehementissime probetur. Hæc enim Philosophi gloriā unice vindico propugnoq; quā tu valde insolenter aspernaris & cavillaris. Quare cum laborē nostrum non solum in reliqua arte, sed præcipuē in methodo aristoteleū esse perspexeris, mitesces (ut spero) & iudex de studiis nostris æquior eris, teq; præ nobis in logica Aristoteleum putare desines: Logicam enim inventionis judiciūq; materiam ab Aristotele totam ferē desumpsi, formā quam ex methodo adhibendam esse præcepit, adhibui. Ita logicā penitus aristoteleam sequimur. Vis in logicis doctrinam esse aliquam de causis, oppositis, genere, specie & argumentis

E P I S T O L A.

mentis reliquis, communibus entis (ut appellat Aristoteles) differentiis? Volo: Vis judiciū enūtiati, syllogismi, methodi? Volo: Hoc igitur mihi tecum in Aristotelis philosophia commune est: sed illa sola sequor, quia hæc sola sunt aristoteleis artium faciendarum principiis consentanea, quia hæc sola sunt utilia juventuti ad reliquas liberales artes percipiendum & exercendum, ad humanā vitam prudentiæ consiliis & judiciis informandum, atque ea semel propono, quia generalia & omnis entis adeoq; etiam non entis communia sunt, & semel proposita tantundem ad quæstiones apodicticas, topicas, electicas valent, quā si infinita & odiosa tautologia Aristotelis more repeterentur: neq; apodictica aut topica logica tollitur, cum de apodicticis, de topicis, de quibuslibet aliis problematis cogitandi & judicandi logica illustrior & uberior ostenditur. Hæc (inquam) sola & hoc modo retineo : Tu contrā, omnia quæ quomodocūq; ab Aristotele in organo collecta sunt, & in primis argumentorum elementis infinitē repetita, mordicus retines, eaq; obscura neq; intellecta nobis esse infinitē clamas. Equidem (ut verum fatear) si Aristotelem intelligere, existimas esse, omnia quæ in Aristotelis bibliothecam ex innumerabilibus authorib. ut alibi differui, coacervata sunt, quamvis falsa, aliena, impropria sint, attamen necessaria, cōsentanea, propria facere : Si (inquā) id existimas esse Aristotelē intelligere, ut certē cōtra me saltē videris existimare, fateor & mihi & tibi imō Aristoteli ipsi Aristotelē nunquā intellectū esse, imō intellectu non difficile tantum, sed plane impossibilem. Ego velut in auctione publica de supellectile Aristotelis, principia firma, le-

ges indubitas, mentem ipsam deniq; primo mihi com-
paravi: Deinde é scriptis ejus & libris omnia quæ sum-
mis & incorruptis judiciis illis cōgruerent: & hoc mo-
do aristoteles esse cupio. Contraria etiam si mihi á præ-
cone gratis offerrentur, attamen repudiavi atq; abjecti:
Tu memoria philosophi vel pietate potius nescio qua
motus, Aristotelis vel putres soleas (ne quid auribus in-
dignius dicam) quo vis pretio mihi redimendas, & pro
sacris reliquiis venerandas arbitraris: At tibi tam mul-
tis locis Aristoteles cum somniat, cum errat, cū ignorat,
etiāne sacer, etiāne venerandus erit? Atq; hic pudet
recordari quā facetus esse volueris. Quis affirmat, ais,
Topicæ & analyticæ inventionem communem & ean-
dem esse? Judicium commune & idem esse? Ramus: quis
negat? Omnes docti philosophi. At homo hominum ad
errorem suum intelligendum tardissime, illa ipsa inven-
tio communis, illud ipsum judicium commune est in Ari-
stotelis organo, unde & nos assumpsimus. Aristotelis ἐ-
κείνη, nostra est ἐκείνη, Aristotelis syllogistica, no-
stra est syllogistica, Aristotelis in artibus collocatio me-
thodica, nostra est in artibus collocatio methodica: neq;
hæ logici judicii differentie repetitam libris compluri-
bus logicam habent in Aristotele, sed unam & cōmunē
omnis entis & non entis: Judicium itaq; logicum in Ari-
stotelis organo commune est: inventio de causis, factis,
subjectis, adjunctis, dissentaneis, cōparatis, nominibus,
distributione, definitione, testimonio infinite quidem re-
petitur & iteratur per quæstiones apodicticas, & topi-
cas, attamē illis ipsis generibus semper una & eadē: licet
nulle sophismatis obruta, tamen una et eadē semper spe-
ratur.

E P I S T O L A.

ratur. Quare inventio etiam communis ab Aristotele proponitur, et bello isto facetoq; sale Aristoteles Rami nomine abs te aspergitur. Verum si dialecticam nostram legeris, mittam dialecticas scholas, quæ tibi de singulis plenius satisficient, teq; meliora docebunt, quam unquam de philosophia speraveris. Venio ad excusationem exemplorum, quibus & falsis & tibi ignotis incredibili securitate abusus es. Quid igitur hic respondes? Aristoteleam in exemplis *παχυμέρειαν* prætexis? atqui homo de tua constantia negligentissime, qui exempla *ὡς αὐτὸς ὁμῶς λόγῳ* tam confidenter in apodicticis tuis prædicas, quiq; vel in præsentī epistola affirmas testimonia quibus uteris, nequaquam fallacia esse, hæc oratio tibi minime gentium conveniebat: falsis exemplis uteris, & negas tamen te falsis exemplis uti: tandem admonitus exemplorum falsitatem negligentie nomine excusabis? Hæc prima excusatio fuit de linea ex punctis concreta. Quid deinde? Dixi tibi adversus somniata aristoteleæ apodixeos apodictica non esse proprium trianguli habere tres angulos duob. rectis æquales, quia talis æqualitas in solis absque ulla figura lineis inveniatur: Dixi causam talis æqualitatis non esse propriam trianguli, quia communis sit linearum simplicium & quamvis figuram præcedentium: hoc cum nequeas inficiari, attamen nihil ad rem respondendo, sed nescio quos obscuritatis tuæ fumos excitando *χαλεπὸν ἀναγχεῖν* ais: falso affirmas tres interiores duobus rectis æquales probari non posse absq; Euclidis exteriorē angulo uno latere trianguli insistente ut loqueris: contrariū ex epistola percipere potueras: novam tineis escam sæpius minitaris:

denique tanti tui tamque multiplicis morbi medicum calumniatorem appellas. Difficilia hæc ais esse ignarissimis analyticorum, concedo: sed qui sint ignarissimi illi tui, attētius tecū reputato, & quā tibi velut Antigenidas intus cātilenam canas, cōsiderato. Talis est excusatio de tetragonismo Hippocratis, et mavis tamē te iudicibus causam edoctis nescio quā misere deridendum propinare, quā tam manifestum lapsum simpliciter & aperte confiteri. Sed in cubicæ duplicationis errore occultando & tegendo homo pudoris tui prodige, quas in salebras te imprudens induis: non rectē sensum tuum interpretor (ais) at obscuritas ista tibi (ut video) adversus morbos omnes catholicum est remedium. Si quid in Aristotelis philosophia emendatur, Obscurus est (ais) Aristoteles, nec abs te intelligitur: ita modo cum de errore manifestissimo amicē admoneris, indicas te obscurū esse, neq; sensum tuum ā nobis rectē explicari: At hoc obscuritatis pharmacum secundus dialecticarum scholarum liber claris istis & illustribus Pharmacopolis eripiet. Modō quæstionem persequor. Sensum tuum (ais) non rectē interpretor. At (inquam) scotine doctor, quoniā etiam ista laude delectaris, verba quibus usus sum, tua ipsius verba sunt in tuis arcanis apodicticis hoc modo: Si triplicetur (ais) linearū proportio, jam non figuræ, sed corporis respectu alterius exuperantia generis magnitudinis cognita erit: si cubus sit habens octo partes, qui duplo sit major, habēte quatuor: & quatuor eo, qui duas: & qui duas, eo qui unam partem: dupla linearum quatuor continua proportionē, primus respectu ultimi (triplicata proportionē) cubicus erit, et octies grandior
cubus

EPISTOLA.

cubus ultimo & minimo : ut ergo lineæ inter se cōparantur, ita ex iis procreati cubi inter se conferentur : ac semper proximus respectu præcedentis subduplus erit. Hæc (inquam) tua verba sunt é cymmeriis tuæ mathe-
seos tenebris eruta, nihil addo vel muto, nihil interpre-
tor: exemplum ad te é tanta famæ tuæ flamma eripien-
dum assumpsi. At (inquam) dupla linearū quatuor con-
tinua proportionē non ut lineæ inter se comparantur,
ita ex iis procreati cubi inter se conferētur, ut 15 e 4 &
ad 4 e 24 in geometria nostra perspicias, ut etiā exem-
plo illo tibi pposito 1. 2. 4. 8. cubi sunt 1. 8. 64. 512.
non duplæ rationis, sed octuplæ. Quare talem planē geo-
metriam nobis demonstras, qualem discipulis tuis apodi-
cticam demonstrasti. Enimveró ut gratiam nobis habe-
res, quod te monuerim familiariter de tanta audacia,
quid hic facis? quónam te is perditum? Quod scribis
(ais) de cubis proportionis ordine se consequentibus
me falli, non recte meum sensum mihi videris interpreta-
ri. Nam inter duos cubos habentes pxtas lineas, interme-
dios duos poni dixi, quorum lineæ sunt ἀόχοι. Ut sint
duo cubi, quorum unius sit radix 2 et alterius radix 4:
primo est unitas & ultimus est 8, cujus radix est bina-
rius: Hæc epistolæ totidem verba ipsissima sunt : quæ te
apertissime demonstrant non Aristotelem tibi quàm te
ipsum obscuriorem esse. Quid enim illud est? Quatuor
cuborum cōtinuē proportionalium primum esse unita-
tem, ultimum octo, & tamen unius radicem esse 2, alte-
rius 4? Quinam cubi sunt inter 1 & 8 quorum radices
sunt 2 vel 4? cubus enim é radice 2 est ille ipse numerus
8, cubus é radice 4 est 64. Quis mathematicus et mo-
destus

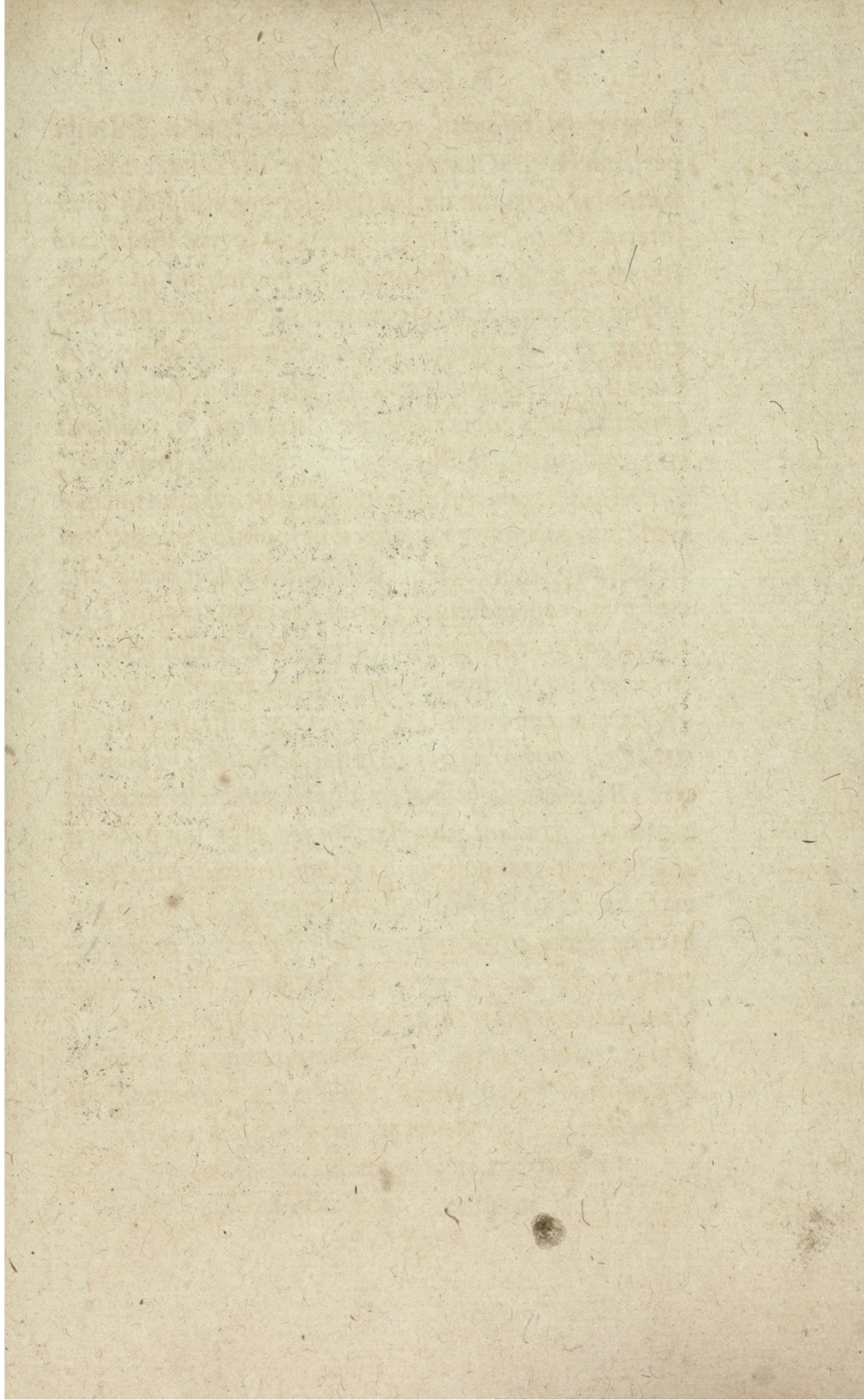
destus credet cum ista legerit, te non solum doctrina, sed
 rusticitate ista plane ἀγνοῦντων planeq; ἀμαρτυρῶν es-
 se: imò mathematici nimium non dico tātum inscienter,
 sed insolenter & immaniter abusum? Quia non potes in
 plerisq; Aristotelis locis falsitatem, heterogeniam, im-
 proprietatem pro veritate, homogenia, proprietate di-
 vendere, obscuritatē philosophi caussaris: an tuam phi-
 losophiam tam mirabilis affirmationis sophismate con-
 victā obscuritatis pari jure tueberis? At fucus, at fraus
 est in isto tam gloriose obscuritatis emblemate. Diale-
 ctica est ars bene differendi, id est quidvis perspicue do-
 cendi, et tu nobis sophisticam obscurandi cacotechniam
 pro dialectica magnifice prædicabis? imò quamlibet in-
 scientiam isto tectorio pro scientia venditabis? Nemo ni-
 si perversa natura, miser est, cum fortunatus possit esse:
 Nemo præsertim in lucis arte, nisi fatuus aut impro-
 bus, est obscurus, ubi perspicuus esse possit. Demit-
 te igitur ignavum nescio quem spiritum, qui te in has
 angustias perduxit: & consulito aliquem Tubingen-
 sis academice discipulū mathematicū (iis enim doctrinis
 nobilem academiā florere audio) graviter errare te respō-
 debit. Sed caput extremæ tuæ philosophiæ est, cum tuā
 istā geometriā velut attonitus admiraris aisq;: Hæc cer-
 te nō sunt obscura intelligentibus. Certē (inquā) admiran-
 de philosophe hæc nō τῶν ἀλογαφύματων, sed ingenii tui
 verissima argumenta nō sunt obscura intelligentibus. Et
 quisquā jam miretur te credulis discipulis obscurū esse?
 Verum cū obscuritatis hujus caussas in falsa doctrina, in
 falsis exēplis (quæ pro veris habuerāt) intellexerint, fal-
 so obscuritatis nomine accusare te desinēt, errorem, inso-
 lūm

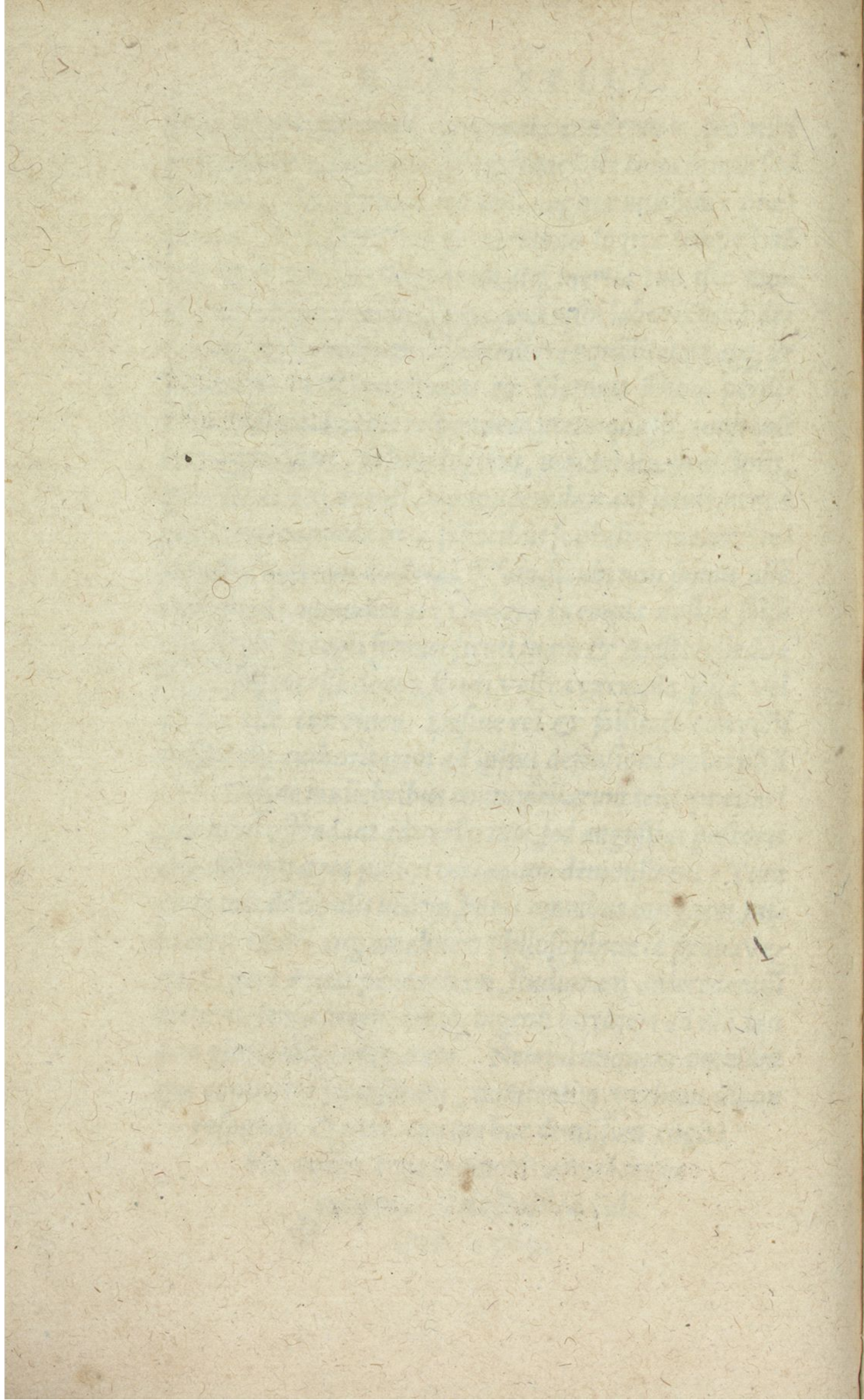
EPISTOLA.

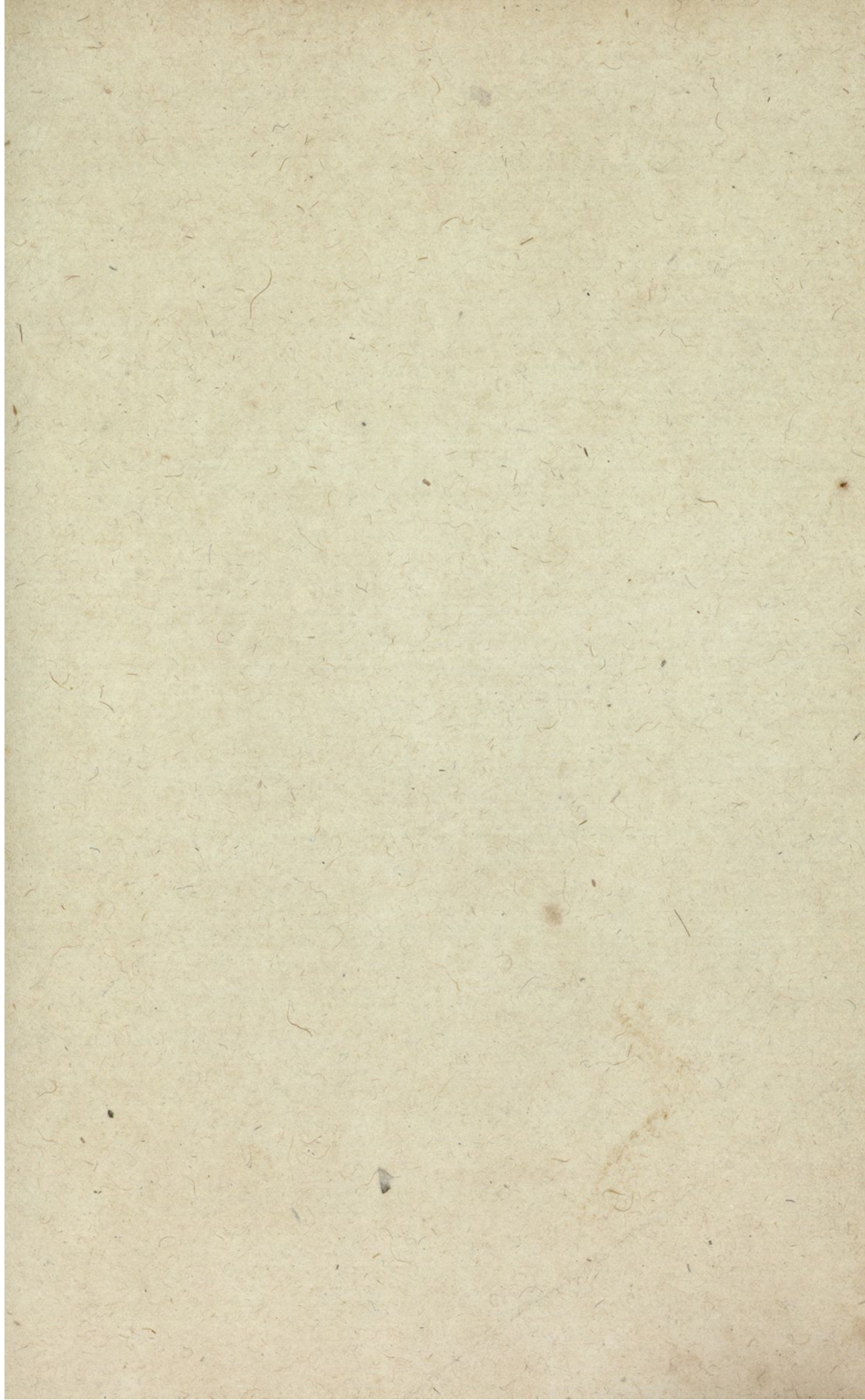
omnium, ignorantiā (ut tu perspicuē Aristoteli obijcis) sic
 tibi disertis & apertis verbis multo justius objicerent,
 seq; deceptos a decepto magistro perspicient. Equidem
 per annos ferē triginta (quibus ista de logicis quæstio di-
 sceptatur) cum docerem in Aristotelis apodictica, exce-
 ptis differentiis artificiosi & scientifici enuntiati & me-
 thodica artium forma, nil nisi inanes & sophisticas nu-
 gas esse, nullos acriores adversarios habui, quā qui nō
 dico apodictica nulla opera experti aut machinati essēt,
 sed qui apodictica exempla penitus ignorarent: quorū
 omnium te principem locupletissimo ad eā fidem quin-
 decim librorum testimonio perhiberi ac prædicari vo-
 luiti. Sed (mi Scheci) miseret me tui, qui talia tuo no-
 mine publiques: imo verō qui nobis (quia meram stulti-
 tiam pro insigni sapientia non admiremur) tanquā fana-
 ticis Spiritus sancti gratiam velut obtesteris. At ego ju-
 stissima de causa adducor, non ut me tui in convitiis si-
 milem erga te exhibeam (placet enim liberē quidem, sed
 tamē modestē, sed liberaliter de modestis & liberalibus
 disciplinis agere tecum) sed in tanta de logicæ & geo-
 metriæ non curātia te cōmonefaciā, ut pythagoreo silen-
 tio utramq; doctrinam prius condiscas, quā tam inso-
 lenter tantam ingenio tuo occurrentium visorum inso-
 lentiam proficere. Si te in Logicis quæ ad te mitto, pro-
 fecisse cognovero, mittam etiam geometriam & scholas
 geometricas, ut in his etiam proficias: meq; tibi si nō tuis
 istis falsorum & theorematum & exemplorum artibus
 philosophum parem, fidelem certē benevolumq; consi-
 liarium fuisse percipias: teq; summis precibus obse-
 cro, ne hominem quenquam (ut Aristotelem non tibi (qui
 illum

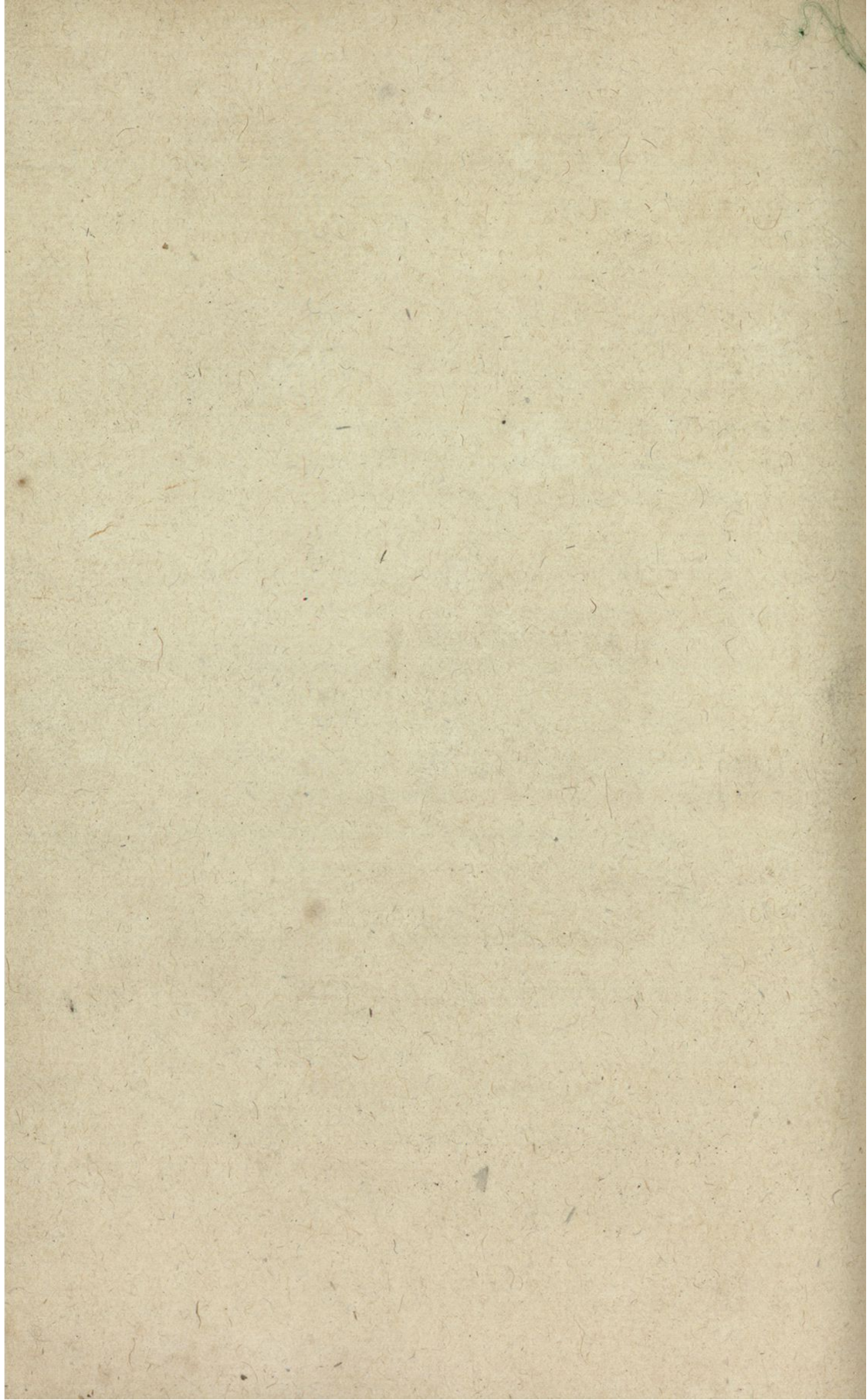
illum erroris insomnii, ignorantiae condemnas, sed mihi persuadere vis) Deum esse existimes: sic enim te non solum nobis charissimum, sed Philosophiae utilissimum praestiteris. Furiosam istam & agrestem logicae tempestatem (quam ex ignavia temporum atq; inertia tuo isto modo praecipit dedidicisse maximi mihi laboris fuit) dediscito, & socraticam differendi tranquillitatem atq; urbanitatem in Xenophontis & Platonis schola perdiscito. Et si quid nobis respondeas, utere quaeso, constantibus argumentis, solidis legibus, indubitatis principiis, quae neque negari nisi ab impudentibus aut fatuis, neque refelli, nisi captiose & a fallacibus sophistis queant: Demonstra nostram doctrinam falsam, sicubi non sumus assecuti, quod contendimus: Declara exempla nostra falsa esse, sicubi decepti sumus: sicuti tuam & Aristotelis doctrinam falsam esse doceo, sicuti vestra exempla falsa vel aliena esse convinco. Desine rei & falsitate convicti Aristotelis auctoritatem ad ipsius defensionem nobis obijcere: Desine muliebribus contumeliarum telis praeliari quae nihil offendant adversarium, sed angustias pectoris atq; infirmitatem iudicii tui tantum demonstrent: Tum enim tuis discipulis utilem, bonis omnibus insignem, mihi certe charum atq; amabilem Philosophum te probaveris. Quare aetatis prudentiam, studiorum antecedentium maturitatem, omnem deniq; ingenii uirtutem ad illam laudem gloriamq; comparato. Nemini unquam omnium qui contra me scripserunt, nominatim verbum ullum respondi. Quare cum me huc demissum cogitabis, nostri erga te amoris *μνημόσυνον* accipies. Vale, Basileae Cal.

April. 1569.

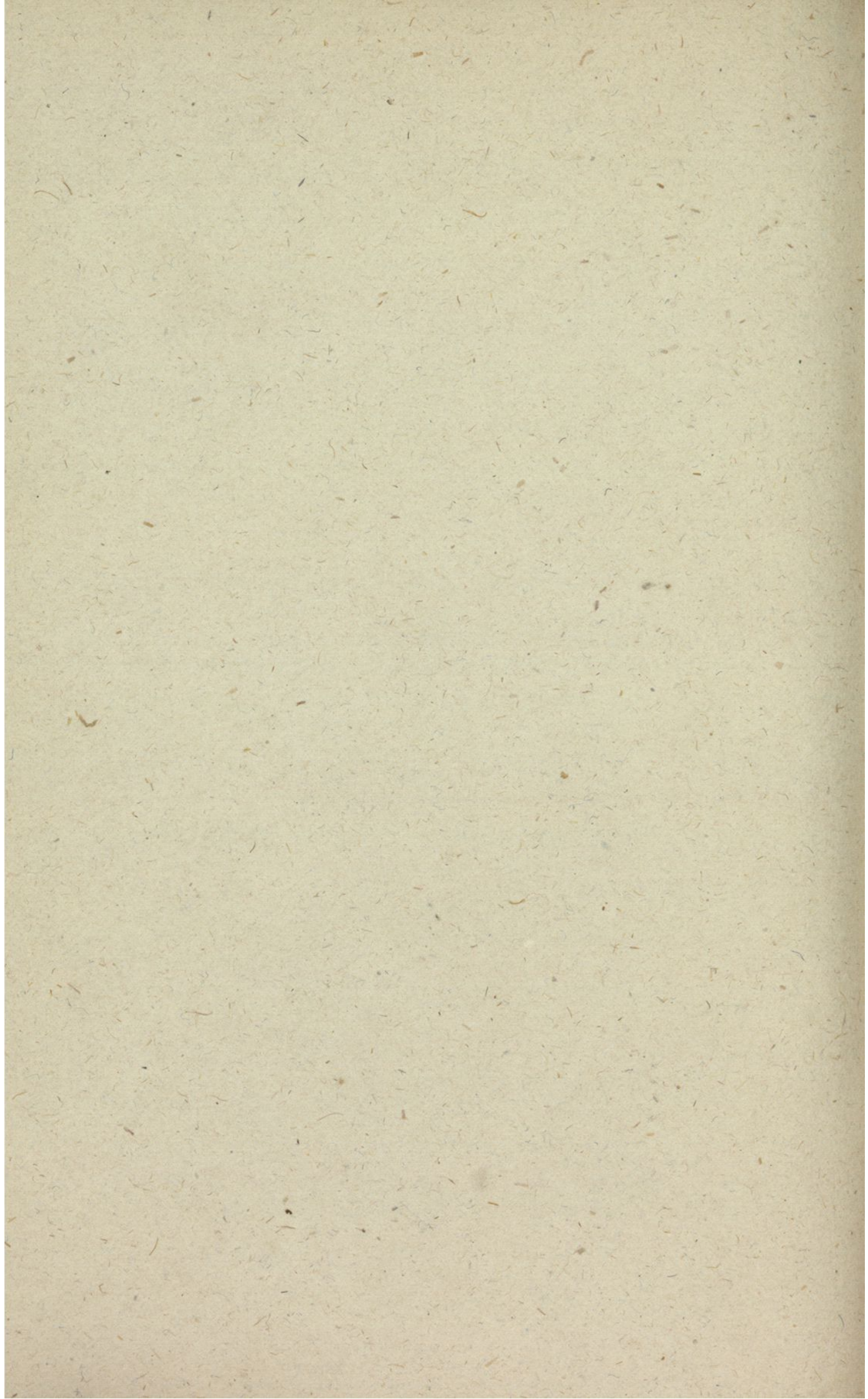

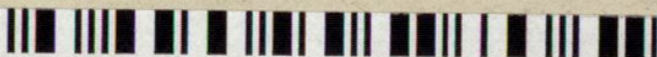

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

VCM 6= 6509

1156523718

